

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER PRITCHARD AVE.
& McGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK III.

4. 90.

СЕРЕДА, 9. ЛИСТОПАДА 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, NOVEMBER 9th, 1921.

No. 90.

VOL. III.

Новинки.

ЧЕРВОНА АРМІЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Перейшла Збруч в погоні за Петлюрою і заняла Гусятин.

ВАРШАВА, 3. листопада. — В польських урядових кругах заявляють, що совітські війська увійшли до Галичини і заняли Гусятин, зараз на захід від ріки Збруча.

Російське посольство в Варшаві видало заяву, в якій перечить, начеб Росія хотіла нарочно перенести війну, яку вона тепер веде проти військ Петлюри, на польську (згляду Галицьку) територію. Однак рівночасно в сій заяві признає, що не має відомостей про тамтешні події і що червоноармійці могли перейти Галицьку територію.

Польща вислала до Галичини більше військ до бережних границь, а також окрему комісію, яка має все розслідати. Кажуть, що польсько-російської війни не буде. Російське посольство в Варшаві раде ще відлатити з Польщі за підпираним нею повстанцям в той спосіб, що дальше буде отримати з виплатою золотих і зворотом творів штуки, які належать з Польщі на підставі рижського договору.

Вістка, що петлюрівці заняли Камінець Подільський.

РИГА, 5. листопада. — Як подають відомості з Москви, наспівши через Реваль, війська Петлюри, які недавно почали інвазію України, заняли по зав'язі бою Камінець Подільський.

Заперечують вістку про заняття Петлюрою Камінця.

ВАРШАВА, 7. листопада. — Бритійській місії в Варшаві поінформовано вчора, що "Геральд" Петлюра заняв Камінець Подільський.

Тимчасове посольство оповістило своє заперечення вістки, що Петлюра увійшов до Камінця Подільського.

Україні в Галичині ладять ся з Червоною армією проти Петлюри.

Доносьть, що Україні в польській (!) Галичині ладять ся з Червоною армією проти Петлюри.

Петлюрівці напали на Україну при співданню Польщі.

ВАРШАВА, 29. жовтня. — Тутешне посольство оповістило сьогодні, що розпочав ся новий наїзд з польської території на Україну під проводом генерала Петлюри, противольницького провідника. Війська Петлюри здобули міста Гусятин і Городок, а коло Камінця Подільського ведуть ся зав'язта боротьба (Гусятин лежить над Збручем, а Городок і Камінець Подільський над рікою Смотричем, о коло 40 кілометрів на схід від Збруча.)

Посольство говорить, що через границю переходять нові відділи військ Петлюри, при повнім співданню польських військових і залізничодорожніх властей.

Тутешні совітські представники зажадали виснажен від польського міністерства заграничних справ.

АМНЕСТІЯ В РОСІЇ З НАГОДИ РІЧНИЦІ РЕВОЛЮЦІЇ.

В тюрмах остануть тільки головні переступники.

РИГА, 8. листопада. — З нагоди святкування четвертої річниці пролетарської революції в Росії з'являють ся освободжені тисячі політичних в'язнів, однак, як подає бездротна депеша з Москви, сотки важких політичних в'язнів, котрих освободили або заміняли кари для котрих сподівали ся Росіяни (контрреволюціонери) за границею, не входять під амністію.

Хотий заряджено цілковите освободжене певних класів, або велике зменшене їх кар, то декрет сповіщає, що се не відноситься до тих, що є засуджені за участь в білогвардійських заговорах, шпонажі, отвертій оружаній бунті, ані до провідників противольницьких політичних партій, або тих, що є засуджені за бандитські злочини, як Махно і Петлюра, українські контрреволюціонери.

Таким робом члени комітету соціалістів-революціонерів, які доводять ся в тюрмі, остануть там на дальше. Смертні засуди для всіх осіб за інші переступства, в справі яких апельовано, є замінені на п'ятилітню в'язницю.

Видано приказ зовсім освободити всі особи, засуджені на усякіне позбавлене свободи і на менше як один рік в'язниці, дезертирів Червоної армії під час цивільної війни, селян і робітників, що брали участь в кронштадтському повстанні, і засуджені за невиновне реєкування; засуджені на довгий термін за інші переступства їх в'язнична кара буде зменшена від половини до одної третьої частини, залежно від того, як на довго був хтр засуджений.

В'язнична амністія є в додатку до амністії, уделеної для всіх рядових жовнірів, що воювали під Денікіном, Колчаком, Врангелем або іншими білогвардійськими командантами.

Роста сповіщає, що всі нахочачі ся тепер за границею можуть повернути до Росії і їх поворот відбудеть ся на тих самих умовах, що є прийнятні при виміні воєнних плітників.

Амністія для рядових жовнірів, що воювали проти Совітів.

МОСКВА, 6. листопада. — З нагоди четвертої річниці і створення совітської влади проголошено загальну амністію для всіх рядових жовнірів, що воювали проти совітського правительтва.

Дев'ятий Всеросійський Конгрес Совітів буде скликаний на 20. грудня. Зміни, що наступили в наслідок нової економічної політики і заграничних зносин, будуть головною справою на порядку дня.

Вислід виборів до Петроградського Совіту.

РИГА, 1. листопада. — Під час виборів до Петроградського Совіту вибрано 705 комуністів і 181 безпартійних. Освітні робітники вибрали Леїна, Каїліна, Луначарського і Горького, а червоноармійці — одногодосно на Троцького.

Арештоване українських комуністів у Львові.

ЛьВІВ, 4. листопада. — Поліція арештувала тут українських комуністів, які були зібрані на тайній конференції.

Хоч між арештованими не було ні одного Жиди, польська преса підняла сильну агітацію проти Жидів. "Газета Львова" зазначає з нагоди арештованих комуністів, що між ними є багато німецьких Жидів, і визнає польський наїзд, — що він порахував ся з Жидами за їх комунізм.

Шведські комуністи засуджені на довічне в'язницю.

ШТОКГОЛЬМ, 5. листопада. — Чотири чоловіки, замішані в сенсацийній заговір, який мав на ший викликание большевицької революції в Швеції і який з'являв викритий мидушного червня, — з'явили засуджені на в'язницю за участь в конспірації. Протяг часу, на який їх засуджено, вносить від 18 місяців до чотирох років. Сімох інших оскаржених увільнено.

Бійка комуністів з націоналістами в Італії.

ЛОНДОН, 8. листопада. — Остра боротьба між італійськими комуністами і крайніми націоналістами, в якій більшість учасників з'являв ранені, а декотрі з них серйозно, відбула вчора коло Нові, в провінції Алессандрія, що лежить в північно-західній Італії, — каже нинішня депеша з Риму до "Сентрал Нюс".

Голяндські робітники протестують проти засудження італійських комуністів.

ГАГА, 26. жовтня. — Секретарі Голяндських Робітників, зложений з радикальних елементів, вислали до міністра Філікса протест проти смертного прирвуду на Італійців Сакка і Вансетті з просьбою переслати той протест до Вашингтону.

Японський прем'єр убитий.

ВАШІНГТОН, 4. листопада. — На японського прем'єра Гару напав на залізничній доріжці в Токіо заговорник і убивця на місці. Про се доносить офіційно з американської амбасади в Токіо.

Гара з'являв прем'єром Японії два роки тому назад. Перед тим він був міністром внутрішніх справ.

В Злуч. Державках вишло на страйк 42,000 майнерів.

ІНДІЯНОПОЛІС, 2. листопада. — Двадцять тисяч майнерів в 11. дистрикті в Тер Гот покинули працю на знак протесту проти рішення федерального судді Ендерсона в Індіанополіс, яким він заборонив колективне юнійшн вкладок при допомозі так званої "чек аф" системи.

Після тої системи майнери платять свої юнійшн вклади не особисто, але через компані, які відтворюють дотичну суму з платні майнерів і передають в юнійшну касу. Се є одним з умовий теперішніх контрактів між юнійшними майнерами і їх працьодавцями і рішення судді Ендерсона уважає ся уневажаєним існуючих контрактів.

Вісти зі стейту Іллінойс подають, що в тамошних центральних вуглевих дистриктах вишло на страйк о коло 22,000 майнерів.

Вісти з Огайо доносять, що в майні Гакін Велі покинуло нині працю 300 майнерів. Майнерська юнія робить приготования до викликания загального страйку майнерів при мягкім вуглю, яких число вноситься о коло 350,000.

Росія каже, що її не будуть обов'язувати рішення Вашингтонської конференції.

МОСКВА, 4. жовтня. — Міністер заграничних справ Чічерін вислав нині ноту до антантських країв і Злучених Держав, в котрій каже, що Росія не буде почувати ся звязаною рішеннями Вашингтонської конференції та що вона задержує для себе свободу підприємити всякі потрібні кроки, щоб не допустити до переведення тих рішень в життя.

Російсько-Італійський торговельний договір на укінчено.

РИМ, 1. листопада. — Торговельний договір між Італією і Росією, переговори над яким ведуть ся вже довгий час, сформовано вже в начерк, якому потрібно лишень підписати італійського міністра заграничних справ деля Торретті і тутешного совітського представника Воровської.

Проект договору містить клязиви дотично взаїмних імпорту і експорту, приходу і відходу кораблів обох держав в їх портах і застерігає ся перед пропагандою.

Договір усуває всі торговельні перешкоди крім щодо імпорту до Італії алкогольних напиків з Росії. Росіяни годять ся не реєструвати італійських товарів.

Конференція в Ридзі.

РИГА, 1. листопада. — Тут скінчила ся вчора конференція між делегатами Совітської Росії, Фінляндії, Латвії, Литви і Естонії. Конференція тривала цілий тиждень і її наслідком буде управильнене пасажирського і товарового руху на залізничних і пароплавах між Росією і прибалтійськими краями.

Вибрано комісію, яка має опрацювати подробиці торговельних зносин між Росією і прибалтійськими краями.

Годять ся сплатити часті довги під певними умовами.

РИГА, 29. жовтня. — Від агенції Роста одержано тут сьогодні урядове петвержене вістки, що російське посольство в Ридзі згодило ся, при певних застерєженях, признати довги царського правительтва.

Як доносить Роста, совітський міністер заграничних справ Чічерін сповістив вчора правительству Великої Британії, Франції, Америки та Італії, що совітське правительтво згодить ся признати старі довги, затягнені аж до 1914 р., під умовою, що "Росії будуть надані певні привілеї, що вчинити би можливим практичне виконане тих зобовязань".

Нота Чічеріна говорить, що признане всіх довгів опираєт ся на умовою, що великі держави зають оковечний мир, признаючи совітські републики.

Чічерін пропонує, щоб скликати негайно міжнародну конференцію для обговорення претенсій ріжних держав до Росії і претенсій Росії до тих держав, та для кінцевого о

працьодана мирового договору.

З початком 1914 р. загальний державний довг Росії вносив 9,888,310,000 рублів (о коло \$5,092,379,650).

Відтак Росія затягала ріжні довги за границею для ведення війни і ті позички, враз з видаєним внутрішнім бондів, піднесли державний довг Росії на 32,300,000,000 рублів з днем 1-го вересня 1917.

Та нова совітська пропозиція не включає довгів, затягнених після 1914 р.

Приде до Канади купувати насіння.

Кореспондент вінніпегської "Фрі Прес" доносить з Лондону під датою 31. жовтня, що до Канади приде проф. Николай Теляков, директор російських досвідних господарств, щоб вибрати ріжного роду насіння для закупки і облекити голодове положення. Професор Теляков відде майже зараз, а за ним послідує торговельна делегация.

Шаляпін в Нью-Йорку.

НЬЮ-ЙОРК, 28. жовтня. — Нині рано прибув тут на покладі корабля "Адриатик" відомий російський співак Федір Шаляпін. Уже в найближчих днях розпочне він ряд концертів в дохід голодуючих в Совітській Росії. Шаляпін має намір задержати ся в Злучених Державках яких два місяці і дати ряд концертів в головних містах Америки.

Після свого візду з Совітської Росії Шаляпін співав на концертах в Ридзі, а відтак в Лондоні перед десятками тисяч публіки.

Шаляпін виступав перед 13 роками в Нью-Йорку в опері Метрополітен Опера Газа.

Перший концерт Шаляпіна в Нью-Йорку відбудеть ся сідмичної неділі, дня 6. листопада, в Мангеттен Опера Газа.

З Нью-Йорку відійшов до Росії корабель з поживою.

НЬЮ-ЙОРК, 27. жовтня. — З Нью-Йорку відіслав вчора до Петрограду пароплав "Ельзас", везучи харчеві засоби вартості \$100,000, як дарунок американського робітництва для жертв голоду в Росії. Посилка є адресована до голови петроградської пристані, який є репрезентантом ратушкової організації совітського правительтва.

Поживу закупив Об'єднаний Американський Комітет для несення допомог голодуючим в Росії за гроші, зібрані юїцями та іншими робітничими групами.

Набір поживи такої самої вартості вислали минулого тижня з Філадельфії до Петрограду. В зимі пожива буде послана до південно-російських портів.

Каже, що денно потрібно для голодуючих 2,000 тон збіжжя.

ЛОНДОН, 28. жовтня. — Лондонська головна квартира Американської Администрації Помочі одержала перший докладний звіт від полковника Вільяма Н. Гескела, директора російського відділу Администрації. Гескел говорить, що буде потрібно 2,000 тон імпортованого збіжжя денно, щоб прокормити 15,000,000 голодуючих Росіяни.

У звіті сказано, що Американці заснували 2,000 харчевих кухонь і кормлять 600,000

дітей денно. В листопаді се число буде збільшене на 800,000, а в грудні Американці сподівать ся прокормлювати один мільон російських дітей. Діти мусять їсти свої пайки в кухні на очах Американців, щоб оминати можливості оgrabленя або продажі поживи.

З Риги прибуло до Москви 43 поїзди з поживою, яку розіслано звідтам до Казані, Самари, Саратову і Сибірська. З тих міст поживу доставляють дооколичним селам возами, які недовзі будуть заступлені санями. В Петрограді виладовано три пароплави.

Американці роздають тепер шпиталем і санаторіям медичні засоби, які одержано в Москві, куди приїшли трійцять вагонів того рода засобів.

Просить помочі для Кіргізія і Башкірії.

РИГА, 26. жовтня. — Совітське правительтво попросило Американську Администрацію Помочі припинити свою діяльність в Петрограді і Москві. Американців попросено, щоб звернули всю свою увагу на Приволжє, а також щоб заняли ся прохачарванем населеня републик кіргізької і башкірської.

В цілій Словаччині проголошено воєнний стан.

ПРАГА, 31. жовтня. — З приводу мобілізації проти Угорщини прийшло в Чехословаччині до великого невдоволення, особливо серед німецького, словацького і угорського населеня. Але також і серед чеського робітництва комуністичні провідники розвинули сильну агітацію проти мілітаристичних змагань чехословачького правительтва. Найбільша агітація ведеть ся серед незалізничних робітників.

В місті Румбургу, де більшість населеня становлять Німці, робітники зустріли мобілізацію загальним страйком і масовою демонстрацією на площах міста. Між військом і демонстрантами прийшло до боротьби. В місті проголошено воєнний стан.

В місті Грасці (північна Чехія) робітники окружили відділ війська і обкидали його камінем. Військо дало салву і 12 осіб убило на смерть, а 10 ранило.

В цілій Словаччині проголошено строгий воєнний стан. Місце цивільних судів заняли суди військові, які карують смертю за зраду, недобільність, заколот, спокою, крадіж, підпад, ушкоджене залізничного шляху, телеграфічних і телефонічних ліній і т. д.

ЗАВІВ НА СПЕЦІАЛЬНУ КОНВЕНЦІЮ РОБІТНИЧОГО СОЮЗА В ВІННІПЕГУ.

Важне для всіх членів Українського Робітничого Дому в місті, Соціалістичної Робітничої Федерації, Російського Прогресивного Клубу і Ліги Робітничої Молодіж.

Товариші! Робітничий Союз (Воркерс Елайф) в Вінніпегу організовано недавно в тілі цілі, щоб в йому залучити до купи всі ті робітничі організації, членство котрих годить ся з програмою і тактикою Третого (Комуністичного) Інтернаціоналу і бажє створеня одної, зєднаної, робітничої, революційної, політичної організації.

До Робітничого Союзу вступили Російський Прогресивний Клуб, Стваришене Український Робітничий Дім в Вінніпегу, Соціалістична Робітничая Федерация і Ліга Робітничої Молодіж. Робітничий Союз відбуд дві конвенції, на котрих, між іншим, ріши використати час виборів для поширення своєї пропаганди і в тілі цілі поставити своїх кандидатів.

Треба подбати, щоб нашу організацію поставити на соціальних основах і сейчас повестити як найширшу пропаганду. В звязку з сею задачею є ще дуже важні питання до порішення і через те Екзекутивний Комітет Робітничого Союзу ріши скликати всіх членів злучених в Робітничий Союз організації на спеціальну конвенцію, в четвер, 10. листопада, о годині 8. вечером в Українськй Робітничій Домі.

Товариші! Справи на порядку дня є дуже важні і наради будуть дуже цікаві для всіх. Тому кожний член з висше названих організації, злучених в Робітничий Союз, повинен в тілі конвенції взяти участь. Приходять на час і те забудуть взяти з собою членську книжочку своєї організації, яку мусяте показати при вході до гаї.

За Екзекутивний Комітет Робітничого Союзу, Ф. В. Капан, секр.

ПРОБА СПІВУ ХОРУ У. Р. Д. відбудеть ся в п'ятницю.

В виду того, що в четвер вечером відбудеть ся в Укр. Роб. Домі конвенція "Робітничого Союзу",

СЛІДУЮЧА ПРОБА СПІВУ відбудеть ся в п'ятницю (11. листопада), о 8-ій годині вечером.

Просить ся всіх товаришок і товаришів, котрі співають в хорі, прийти на пробу на означений час. Комітет.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕННЯ

В СУБОТУ, ДНЯ 12. ЛИСТОПАДА

Відділ Українського Робітничого Дому в Іст Килдонан

— відіграє —

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

чудову драму на 5 дій, Карпенка Карого (Івана Тобилевича), п. н.:

"БУРЛАКА"

ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 35 І 25 ЦЕНТІВ.

ПОЧАТОК ТОЧНО О 8. ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ.

Чистий дохід призначений на "Укр. Робітничі Вісти".

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Створене "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00

UKRAINIAN LABOR NEWS

cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертати, а, якщо допускать невразливість, то бажано звороту своєї рукописи на слушній поміщенні та залучити поштову марку на її пересилку.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ НА ПОМІЧ СВОЇХ ГАЗЕТ.

На поклик "Українських Робітничих Вістей" о поміч відкликнулися товариші робітники по цілій Канаді. Про це свідчить четверта сторона цього числа "Українських Робітничих Вістей".

Робітники не чекали навіть місяця листопада, а почали збірку фондів для своєї газети зараз після проголошення місяця листопада місяцем "Укр. Роб. Вістей".

Робітники розуміють, що дійсно робітничая газета є їх найголовнішим зброєю, яке побилає ворогів робітництва на кожному кроці, що вона є тою шпалюю, яка просікає колоду бодяче на шляху робітництва до його кращої будуччини.

"Товариші, ми не варті будемо назви свідомих робітників, коли не забезпечимо існування нашої робітничої часописи" — пише до нас один товариш з західної Канади.

І се є найліпшою запорукою існування "Українських Робітничих Вістей".

Нехай кракати чорні круки на твою, робітнику, газету, нехай денунціюють її, але доки ти, робітнику, стоїш при ній, доти не страшиш її ті краки. Вона перед ніким не склонить своєї голови, вона і далі буде стояти на сторожі твоїх, робітнику, прав.

Товариші! Нехай місяць листопад буде використаний для "Українських Робітничих Вістей" о скільки се є, лише можливо.

Нехай місяць листопад забезпечить фінансову сторону "Українських Робітничих Вістей" на довгий час! Нехай місяць листопад буде місяцем поширення "Українських Робітничих Вістей" серед українського робітництва по найдаліших закутках Канади.

Товариші! Знайте, також, що нашим найголовнішим завданням не є втягти від невідомого і нечитаючого робітника доларя на пресовий фонд. Ні, найголовнішим нашим завданням є заставити того робітника передплатити "Українські Робітничі Вісті" і заставити його їх читати.

Нехай отже місяць листопад буде тим місяцем, що має придати для "Українських Робітничих Вістей" тисячі нових читачів!

То-ж за діло, товариші!

НОВА Авантура ПРОТИ РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

Американська новинарська агенція "Associated Press" надіслала з Варшави, під датою 29 жовтня, слідуючу телеграму до американських газет:

"Тутешнє совітське посольство оповістило сьогодні, що розпочався новий наїзд з польської території на Україну під проводом генерала Петлюри, протибільшевського провідника. Війська Петлюри здобули міста Гусятин і Городок, а коло Камінець Подільський ведеться завзята боротьба. (Гусятин лежить над Збручем, а Городок і Камінець Подільський над рікою Смотричем, около 40 кілометрів на схід від Збруча.)

Посольство говорить, що через границю переходять нові відділи військ Петлюри, при повнім співдальстві польських військових і залізничних властей.

Тутешнє совітське представництво зажадало вивіщення від польського міністерства заграничних справ."

А в іншій телеграмі з Варшави, з датою 30 жовтня, говорить ся, що нападці з Галичини на Радянську Україну петлюрівські війська нахалься ся під командою "генерала" Тютюнника, відомого на Україні як погромщика за часів панования петлюрівщини. Також в тій телеграмі сказано, що совітське посольство в Варшаві заявило, що совітське правительтво вважає сей напад петлюрівських частин з галицької території за повторене польського наїзду на Україну.

І тому совітське посольство внісло до польського міністерства заграничних справ протест проти сего польсько-петлюрівського нападу, на що те міністерство відповіло, що воно нічого не знає про сю подію, ані не бере за ню на себе ніякої відповідальности.

Знова телеграма з Риги під датою 5 листопада доносить на підставі вістей з Москви, наспівших через Реваль, що петлюрівські війська заняли вже Камінець Подільський.

А інша телеграма з Варшави, з датою 7 листопада, доносить, що совітське посольство в Варшаві повторило своє заперечене вістки, що Петлюра заняв Камінець Подільський.

В тій самій телеграмі говорить ся, також, що Українці в Східній Галичині лучать ся з Червоною армією проти Петлюри.

Всі вище наведені вісти показують, що проти Радянської України і взагалі проти радянської федерації підготовано нову авантуру. Оказується ся, що слухи були закиди радянських правительств, роблені шляхоцької Польщі і боярської Румунії, що вони помагають петлюрівським бандам в їх приготуваннях до нападу на Україну. Оказується ся, що Франція не для здавки вислала до Польщі і Румунії цілі потяги оружя і амуніції. Вона через тих своїх жандармів (Польщу і Румунію), зглядно через нанятих ними осіб — Петлюрів та Тютюнників — починає новий кровавий похід на радянські републики.

Правда, польське правительтво мало заявити, що воно нічого не знає про сей виступ Петлюри і не бере за него відповідальности. Але хто повірять в ті слова? Адже петлюрівські недобитки були в Польщі інтерновані і ще донедавна гинули

там з голоду та від пощестий. Навіть петлюрівські "урядовці" в Тарнові ще недавно не мали що їсти і кричали перед цілим світом: "Ратуйте, хто в Бога вірує!" Якеж, отже, ті гоні і голодні петлюрівські недобитки — шей до того інтерновані! — змогли нараз заявити ся узброєними на границі Радянської України і почати новий кровавий похід? Як могли вони зробити се без відома і помочи польського правительства?

Завья польського правительства, що воно нічого не знає і не відає про нову петлюрівську авантуру, є звичайним буржуазно-дипломатичним викрутом. Петлюру і його банди уоружила і вислала на Радянську Україну сама шляхоцька Польща на приказ своєї покровительки, реакційної Франції. Буржуазія пустила на Україну Петлюру як гончого пса, щоб нащупати ґрунт на Радянській Україні, щоб спробувати, що з сего вийде. Петлюрівці-ж за польські, зглядно французські гроші підготовляли і підготовляють повстанє проти радянської влади на Україні. І найблизша будучність покаже, чи Петлюра, — хоч і висланий польськими панями, — буде одиний в своїй авантурі, чи за ним, під ріжними претекстами, підуть походом на Радянські републики Польща, Румунія і інші. Колиб стало ся се перше, що є мало правдоподібним, то нова петлюрівська авантура, яка сама по собі не представляє для радянської влади ніякої серйозної небезпеки, буде зліквідована в дуже скорім часі; коли-ж за петлюрівським опричниками мали би піти війською проти радянських републик і котрісь капіталістичні держави, то се було би ще одна велика кровава різня, котра невідомо ще які принесла би наслідки для цілої Європи. Бо пролетаріят радянських републик, хоч і страшно голодує сего року — вєстакі до послідньої каплі крові броніи би свою власну державу перед капіталістичними наїздниками. А також певним є, що й пролетаріят європейських країн не сидіть би з заложеними руками в разі нового нападу буржуазної Європи на радянські републики.

Та який би не був дальший хід подій, Петлюра під теперішню пору словинє ще раз ганебну ролю шляхоцького паходка і бандита, що в інтересах польських панів і французьких банкірів, як і взагалі в інтересах євєвітньої реакції — нападає на мирне населєне України і проливає кров українського селянина і робітника по обох боках боевої лінії. Сей його нова кровава авантура, устроєна за гроші навіть неукраїнської буржуазії, закінчить ся так само, як і минушого року, коли він ішов на Україну з польськими білогвардійцями — або ще й гірше. З неї не буде йому ніякого хісна, а навпаки, се може ще бути остаточною його загибєлюю.

ЛОЗИНСЬКИЙ І БРЕХНІ "УКР. ГОЛОСУ".

Читачам нашої газети відомо вже, що "Український Голос" заявив був свого часу в одній статі, що Петлюра не продав Польщі Галичини, бо, мовляв, нема на се документи. В статі "Як Петлюра продав Польщі Галичину" ми подали документи про продаж Петлюрою Галичини польським панам, на що "Укр. Голос" відповів ріжними дурними викрутами. Та що наведені нами документи були на місці, а "Укр. Голос" писав відомо брєхню або крутив на всі боки, свідчить навіть статя д-ра Михайла Лозинського п. н. "Галичина і договори Української Народної Республіки і Української Соціалістичної Радянської Республіки з Польщею", поміщена в американській "Свободі" з 2 листопада с. р. Лозинський пише так слїдує: "В "Свободі" і в "Українській Трибуні" зустрів я передруковані статі канадського "Українського Голосу" з твердженням, неначе Петлюра (себто правительтво Української Народної Республіки) не підписав ніякого докумєнту, на основі якого Польща могла би підносити свої права до української Галичини.

Читачі "Свободи" з моїх статей про Петлюру і його політику знають, що я не належу до тих, які з приводу нещасного союзу Петлюри з Польщею старають ся на голову Петлюри звалити все найгірше.

Тай отсю статю пишу я не тому, щоб кинути на Петлюру чорне світло, а тому, щоб вивістити правдивий стан справи.

А сей правдивий стан справи такий, що "Український Голос" помияєть ся, БО ДОКУМЕНТИ, В ЯКИХ ПЕТЛЮРА ЗРІК СЯ ГАЛИЧИНИ В КОРИСТЬ ПОЛЬЩІ, СПРАВДІ ІСТНЮЮТЬ. (Підчеркєне наше. — Ред. "У.Р.В.")

Перший такий документ, се декларация з 2 грудня 1919 р., зложена Мисією Української Народної Республіки в Варшаві на руки делегатів польського правительства. До справи Галичини відносять ся два перші уступи декларация, які звучать:

"1) Територія Української Народної Республіки має бути установлена з такими кордонами: починаючи від Чорного моря по ріці Дністру і від Дністра між Польщею й Україною по ріці Збручу. Далі кордон Української Народної Республіки на території бувшої російської імперії має прийти до західно-північної Волині і остаточно вирішенє тут кордону залежатимє від вирішеня Мирової Конференції в Парижі. Далі на півночі, сході і півдні кордон буде установленний після опанованія відповідних частей українським військом і відповідних переговорів з інтересованими державами.

"2) Національно-культурні права будуть забезпечені Полькам на Україні в тім самім ступні, що Українцям в Польщі. Політичне становище Східної Галичини буде розвязанє польським правительством в порозуміню з представниками української народности, що замешкує сю провінцію."

Ся декларация говорить, що границя "між Польщею й Україною яде по ріці Збручу", — значить, уважє Галичину частию Польщі. Далі говорить декларация, що "політичне становище Східної Галичини буде розвязанє польським правительством", — значить, признає справу Галичини внутрішню справою Польщі.

Другий документ, се договір з 22. цвітня 1920 р., заключєний в Варшаві між польським правительством і правительством Української Народної Республіки. Артікул 17. сього договору звучить:

"І. Границі між Річю Посполитою Польською і Українською Народною Республікою означують ся таким способом: на північ від ріки Дністра здовж ріки Збруча, опісля здовж бувшої границі між Австро-Угорщиною й Росією до Вишгорода, від Вишгорода, на північ через Крем'янецькі узгір'я, відтак по лінії на схід від Здолбунова, опісля здовж східних адміністраційних границь рівенського повіту, далі на північ здовж адміністраційної границі бувшої Мінської губернії до місця, де її перетінає ріка Припять, відтак-Припятью до її устья. Шодо повіту рівенського і дубенського пізніше наступить тісніше порозумінє. Подрібне означєне границьної лінії повинно бути переведєне спеціальною польсько-українською комісією, зложеною з відповідних знавців."

Сей артікул варшавського договору — так само, як вище подана варшавська декларация — постановляє, що границя між Польщею й Україною має йти на північ від Дністра "здовж ріки Збруча, опісля здовж бувшої границі між Австро-Угорщиною й Росією", — значить, Галичину зачисляєть ся тут до Польщі."

* Число 210. з 9. вересня 1921, статя: "Хто продав Галичину". ** Число 123 з 30. вересня 1921, статя: "Голос з Америки".

Ось так пише не якийсь большевик, але один із стовпів петрушевичівщини, д-р. Лозинський, котрий для "Укр. Голосу" є авторитетом і котрого статі зі "Свободи" "Укр. Голос" часто передруковує. Так пише той Лозинський, котрий навіть не хоче "кинути на Петлюру чорне світло". Але "щоб вивістити правдивий стан справи", він вєстакі вважає за відповіднє заявити делікатно, що "Укр. Голос" "помияєть ся" (інакше-ж не випадаеть писати про своїх), і навести документи про відступленє Петлюрою Галичини Польщі.

Так бють "Укр. Голос" за його брєхні і свідоме обманованє своїх читачів навіть найдорозші "Укр. Голосови" "народні діячі", навіть ті, перед котрими "Укр. Голос" клонить голову.

На закінченє скажемо ще також, що при кінці своєї статі Лозинський наводить також ті точки рижського мирового договору, на підставі котрих Галичина — остає при Польщі. Однак сего факту ніхто ніколи не заперечував і у нас була поміщена особна статя про те, що заставило большевиків пристати на услівя рижського мирового договору.

НА СТОРОЖІ МИРА І ГОСПОДАРЧОГО ВІДРОДЖЕНЯ

Врожай на Правобережній Україні, хліб, який може вратувати життя багатьом мільонам робітників і селян радянських републик — є тим магнітом, який притягає зараз увагу всіх наших ворогів. Зрив продажманів, знищенє в огні пожеж, в крові і руїнах сього найдорожшого фонду робітничо-селянських републик — ось мрія бандітів малих і великих.

Сподівати ся якоїсь сильної небезпеки з боку внутрішніх протирадянських сил, з боку тих, з ким нам в попередні часи радянської влади доводило ся витримувати жорстоку громадянську боротьбу, з боку елементів бандітсько-куркульських нам особливо не доводиться. Розклад бандітизму, скарактеризований злячно цілою ряду ватажків протирадянських повстань говорить за те, що без допомоги за меж Рад-републики, без сильного імпульсу звідти — нового вибуху бандітизму навряд чи можна чекати.

Се знаємо ми. Се знають петлюрівське отаманє і спекулянтське драгєтє за кордоном. Знають і пристосовувать до того свою "тактику", відсточуючи та й відсточуючи в своїх профюванях і в своїх планах час "посполитого рушеня", загального повстаня, яке по їхньому мислю вибухне, то в Україні то на рівнині, то перед живими, то зрештою сесь після живих. Знають про се — і так само пристосовувать свої плани ті штаби західної буржуазії, які в той час, коли дипломатія розмовляє з нами — розмовляють з силами нам противними, постачаючи їх грошми, зброєю і всім потрібним для боротьби з Рад. владою.

Повторюємо — "свій" бандітизм, внутрішній рух нам не страшний. Але тим більше уваги нашої забиратимє справа охорони кордонів червоної землі від всяких можливостей.

Особливо цєпокоїною є у нас межа з Румунією, звідки час від часу проковзують до нас зорганізовані бандоцькі, не кажучи вже про одиначок — а-

зети, "Трибуна", офіційльний орган Петлюри, не тільки не заперечила звязку петлюрівських заговірників на Україні з другим відділом штабу 6-ої польської армії, але ще назвала Юдами і Азефами тих, що викрили та видали сей заговор радянській владі. Іншими словами, "Трибуна" старала ся зі всіх сил маніфєстувати перед польською шляхтою, що та не надармо утримє своїми марками і на своїй території голоду Петлюру, Тютюнника і інших бандітів, а навіть її саму. "Трибуна", через яких польський військовий штаб довають потяги та палять склади зі збіжжєм, а яких редактор "Укр. Голосу" називає "політичними противниками". Надзвичайна Комісія викрила, що сі "політичні противники" мали безосередню звязь з Петлюрою, Тютюнником і другим відділом штабу 6-ої польської армії, для яких вони отримували для своїх "політичних" цілей кріпій грошій також отруту і отруйні цигаретки.

"Українська Трибуна" в Варшаві подала розкритє сего заговору за радянськими часописами скорше, як ми могли довідати ся про се з самих радянських чи яких інших газет. Подаючи се за радянськими га-

зетами, "Трибуна", офіційльний орган Петлюри, не тільки не заперечила звязку петлюрівських заговірників на Україні з другим відділом штабу 6-ої польської армії, але ще назвала Юдами і Азефами тих, що викрили та видали сей заговор радянській владі. Іншими словами, "Трибуна" старала ся зі всіх сил маніфєстувати перед польською шляхтою, що та не надармо утримє своїми марками і на своїй території голоду Петлюру, Тютюнника і інших бандітів, а навіть її саму. "Трибуна", через яких польський військовий штаб довають потяги та палять склади зі збіжжєм, а яких редактор "Укр. Голосу" називає "політичними противниками". Надзвичайна Комісія викрила, що сі "політичні противники" мали безосередню звязь з Петлюрою, Тютюнником і другим відділом штабу 6-ої польської армії, для яких вони отримували для своїх "політичних" цілей кріпій грошій також отруту і отруйні цигаретки.

Яке духове спорідненє: "Український Голос", "Українська Трибуна" і... штаб польської 6-ої армії.

То ж і не диво, що коли Оса вкисила "Трибуна", то бль відчув і "Український Голос".

Після того, як стало відомо, що в Канаді мають відбутись домініальні вибори, "Укр. Голос" почав вихвалювати похід небеса правительтво Мієна. Скільки то добра не зазнали Українці з ласки того правительства... Навіть більше, як самі родовиті Канадійці. Лише послухайте "Укр. Голосу" з 21. вересня:

"В хвилю, коли з Канади навіть родовиті Канадійці не могли дістати дозволу на вїзд до Європи, канадське правительтво згодило ся на те, аби на мирову конференцію до Парижа вїхала з Канади делегация від канадських Українців".

Таких благодатій зазнали канадські Українці від правительства Бордена, а "по уступленю Бордена прем'єр Мієн даліше заступає ся за Українцями".

Правда, читачу, що ви рахували за часів правління Бордена? Єсли не вірите "Укр. Гол.", то запитайте в кемпах для інтернованих. А прем'єр Мієн? О, се вже просто наш батько... Він тільки про Українців і думає...

Особливо він дуже заступає ся за Українцями доти, доки ті "Українці" на чолі з редактором "Укр. Голосу" не пішли до него до готелю Роял Александра на "побаченє".

"А опися-шоє-стало-ся-чи прем'єр Мієн шось зминикнув, чи як кажуть ліхті-люди, редактор "Укр. Голосу" дістав на тім "побаченю" в "громадянку".

Божити ся ми не будемо, що сему правда, але в слїдуєчій числі "Укр. Голосу" (після "побаченя") було написано на адресу Мієна, що "на двоє баба воробила".

Надармо редактор "Укр. Голосу" з шкїри лїз перед "побаченєм" в "приличний готєл", вивислюючи в "Укр. Гол." з 5. жовтня українське населєне в Канаді.

— 350 тисяч нас, Українців, є в Канаді пане, Мієн!

Для не спостїєнє гостюванє бандітських зграй організованих в Румунії і Польщі — надто велика роскіш. І коли наші суди не мають сили справити ся з провокаторами, що погрожують мирові на західних нацїях кордонах і посягають на добро українського трудового народу, ми їм пропонуємо послуги нашої Червоної Армії для сього. Справа для нас надто серйозна, щобі нерішучо топтати ся на місці, слухаючи ноту хоча би й дуже досвідчених музикантів дипломатії.

Нам треба мира, нам треба зібрати наш врожай, нам треба вратувати десятки мільонів робітників і селян від голоду і смерті, нам треба відбудувати наше господарство.

На се ми маємо право і своє право рішучо відстоюватимє. В. Блакитний.

("Вісти В.У.Ц.В.К.", Харків.)

ВСКУЮ ШТАШАСЯ ЯЗИЦИ.

У великій тарапаті опинився редактор "Укр. Голосу". Куди не обернеть ся, зі всіх боків бють його і чуєй й свої, а тут єще й осі з "Укр. Роб. Вістей" кусають. Ой, і болючож вкисла Оса! Простачок з "Укр. Голосу" скочив, як опарений. І дивно те, що Оса вкисла "Українську Трибуну", яка видаєть ся аж у Варшаві за польські гроші, а заболіло редактора "Укр. Голосу". Духом рідня, той не диво.

Діло в тім, що Київська Губернська Надзвичайна-Комісія викрила на Україні заговор тих "поетичних" людців, що зривають потяги та палять склади зі збіжжєм, а яких редактор "Укр. Голосу" називає "політичними противниками". Надзвичайна Комісія викрила, що сі "політичні противники" мали безосередню звязь з Петлюрою, Тютюнником і другим відділом штабу 6-ої польської армії, для яких вони отримували для своїх "політичних" цілей кріпій грошій також отруту і отруйні цигаретки.

"Українська Трибуна" в Варшаві подала розкритє сего заговору за радянськими часописами скорше, як ми могли довідати ся про се з самих радянських чи яких інших газет. Подаючи се за радянськими га-

зетами, "Трибуна", офіційльний орган Петлюри, не тільки не заперечила звязку петлюрівських заговірників на Україні з другим відділом штабу 6-ої польської армії, але ще назвала Юдами і Азефами тих, що викрили та видали сей заговор радянській владі. Іншими словами, "Трибуна" старала ся зі всіх сил маніфєстувати перед польською шляхтою, що та не надармо утримє своїми марками і на своїй території голоду Петлюру, Тютюнника і інших бандітів, а навіть її саму. "Трибуна", через яких польський військовий штаб довають потяги та палять склади зі збіжжєм, а яких редактор "Укр. Голосу" називає "політичними противниками". Надзвичайна Комісія викрила, що сі "політичні противники" мали безосередню звязь з Петлюрою, Тютюнником і другим відділом штабу 6-ої польської армії, для яких вони отримували для своїх "політичних" цілей кріпій грошій також отруту і отруйні цигаретки.

Яке духове спорідненє: "Український Голос", "Українська Трибуна" і... штаб польської 6-ої армії.

То ж і не диво, що коли Оса вкисла "Трибуна", то бль відчув і "Український Голос".

Після того, як стало відомо, що в Канаді мають відбутись домініальні вибори, "Укр. Голос" почав вихвалювати похід небеса правительтво Мієна. Скільки то добра не зазнали Українці з ласки того правительства... Навіть більше, як самі родовиті Канадійці. Лише послухайте "Укр. Голосу" з 21. вересня:

"В хвилю, коли з Канади навіть родовиті Канадійці не могли дістати дозволу на вїзд до Європи, канадське правительтво згодило ся на те, аби на мирову конференцію до Парижа вїхала з Канади делегация від канадських Українців".

Таких благодатій зазнали канадські Українці від правительства Бордена, а "по уступленю Бордена прем'єр Мієн даліше заступає ся за Українцями".

Правда, читачу, що ви рахували за часів правління Бордена? Єсли не вірите "Укр. Гол.", то запитайте в кемпах для інтернованих. А прем'єр Мієн? О, се вже просто наш батько... Він тільки про Українців і думає...

Особливо він дуже заступає ся за Українцями доти, доки ті "Українці" на чолі з редактором "Укр. Голосу" не пішли до него до готелю Роял Александра на "побаченє".

"А опися-шоє-стало-ся-чи прем'єр Мієн шось зминикнув, чи як кажуть ліхті-люди, редактор "Укр. Голосу" дістав на тім "побаченю" в "громадянку".

Божити ся ми не будемо, що сему правда, але в слїдуєчій числі "Укр. Голосу" (після "побаченя") було написано на адресу Мієна, що "на двоє баба воробила".

Надармо редактор "Укр. Голосу" з шкїри лїз перед "побаченєм" в "приличний готєл", вивислюючи в "Укр. Гол." з 5. жовтня українське населєне в Канаді.

СПРАВА ПРОСВИТИ В СОВІТСЬКІЙ РОСІЇ.

(Стаття написана для "Українських Робітничих Вістей")

I.

Дитина йшла до старої школи, чи це була початкова школа, чи гімназія, зі страхом. Не втіла дитина вивчити задану її лекцію, як учитель викликає її — вона пропала... Через те ученики часто опускали лекції, не приходили до школи.

Если був в той або інший день диктант чи арифметика — знова опущене лекції. Давайте до того дня випадкових опущень, слабости і маєте поняте, скільки днів пропадало для ученика старої школи.

Еще одна неприємність була та, що учитель питав ученика раз на три місяці, а ученик вже звичайно або приблизно до дня, коли він буде питаний. На той день він, розуміючи, вивчив свою лекцію як найліпше.

Через те ученики переходили з класу до класу без знання. Припіном нової совітської школи є дати молодому поколінню, будучим горожанам, дійсне знання, щоб вони йшли до школи з великою радістю, а не зі страхом, щоб вони йшли як в храм науки, а не туди, де їх будуть ставити в куток або дадуть погану ноту, за що вони дома дистануть.

Жеребо терпіння і мук учеників, проти чого виступали многі великі учні вже давно — ноти — зістали скасовані. Скільки молодих сил було розбито через ті ноти! Ученик ходить 3 місяці до школи і слухає викладачів учителя, а учитель мало що викладає, а бесідує з учениками.

Після трох місяців ученики здають іспит, т. є. протягом двох днів учитель питає цілий курс. Ясно, що если навіть по тім чи іншій причині ученик пропустить лекцію, то йому прийдеться нагнати пропущене, бо учитель питає цілий курс.

Школа стає також місцем виховання. Тут учитель не читає, як попередню, суху ботаніку, а веде весело чи осередно учеників в сад, огород, а зимою в парожню, побудовану для селі або спеціалізовану, куди попереду заводив на хвилину один богатий... Фізику читає на заводі. Ученики мають свої власні комісії: літературну, артистичну, сценічну, політичну, навіть спортивну, шахматну, музикальну і т. д., і все це має поперте. Ученики мають свою управу — комітет, свій третейський суд. Словом, з школи мертвецьчини ми маємо школу, де до обіда відбувається са наука, а по обіді діти живуть — відбувають свої ріжні зібрання, лекції, дискусії, музикальні проби і т. д.

I не даром проходили мимо такої гімназії, де бачив рух ріжних комісій і зібрань, де бачив, як сидять ученики і серіозно слухають лекцію котрогубо свого товариша, щоб взяти участь в дискусії, пригадуєш ту саму касаринного типу гімназію, де в той час правдоподібно сидів гімназист оставлений за кару без обіда і де також був рух, але... мислив і шурив. І хіба можна не радіти і не втішити в світу будучину великого будівництва дійсної культури, нової, пролетарської, на вид того всего...

II.

Рекорди в совітській пролетарській дусі зачепили також і університети. Беручи на увагу вище наведене, стає ясно для кожного, що до університету попадали особи невідготтовані до висшого образования. Коли власть в державі перейшла до рук робітників і селян, університет, котрий завжди був опорою "революційної Росії", оказався контрреволюційним гніздом і се вловив зрозуміло. Майже все студентство, за дуже малими винятками, було синами богатих родин, котрі учасно більше у своїх батьків експлуатували і пічили, чим в університеті.

Не такий студент Совітської Росії. Ти, що не буди черговий кіляк рохів в Росії, його не пізнають. Зістав отворений робітничий факультет, на який

приймалось робітників і робітниць з майстерень і фабрик без жадного знання, післаних профсоюзами або робітничими комітетами. Час науки трілітній і курс науки, се курс гімназії. По скінченню того курсу студенти приймають ся на університет на всякий факультет. Робітники післані на такий робітничий факультет, звичайно по 12—15 осіб від фабричного комітету, уриваються ся від праці і отримують на прожиток пайок, одіж і платню з університету.

В Росії було багато робітників інтелігентів, котрі могли слухати лекції в університеті, але у них не було "папірця" аттестату (свідчення). Такі, знова такі рекомендовані робітничими групами, зістали прийняті на університет в першу чергу. Як відомо, в Червоній Армії існують школи, обовязкові для всіх червоноарміійців. Побувши 2 роки в такій школі мають таке знання російської мови, математики і географії, що вони при маленькій напруженні можуть слухати лекції в університеті, і такі туди приймаються. Крім того треба віддати справедливість інтелігентній "еще не зовсім зрілій і розложений", по вислові Троцького, на котрогубо благородну частину все пережить в Росії зробило свій вплив, і вона, називаючи себе в більшій часті безпартійною, в душі являє ся цілком сторонньою совітської власті. Вона і є дійсним оборонцем робітничої держави і совітського будівництва.

І от робітники тим чи іншим способом вивчили ся між студентів, вивчивши стіни університету, мають моральний вплив на тих, котрих колись стара школа деморалізувала.

І серед студентів є величезна скількість кружків самообразования, літературних, музикальних, політичних і наукових і всюди киплять, читають ся щодня лекції в тих кружках, устроюють ся вечери, дискусії, устроюють ся ріжні питання. Студенти все і робітниками. Устроюють ся "тиждень червоноарміійців" — студенти посилають своїх товаришків курьесток мити підлогу в касарнях, чистити, напирати і шити біле, а самі йдуть читати ім лекції на ріжні теми. Устроюють ся "недільники" — студенти масами приходять ризати дрова. Устроюють ся "тижні дитини" — медики йдуть з докторами по хатах оглядати дітей, а курьести беруть ся за свою любиму роботу — купати, чистити, напирати, шити. І все це робить ся з великим ентузіазмом. А учинись: не даром один професор університету сказав: "тепер не навчана, а вакханалія навчання".

Управа в університетах така сама, як і в гімназії, з того лише ріжницю, що на чолі стоїть комісар. Курсові комісії вибрані всіми курсами плюс професори — ось вища управа університету.

Всі студенти отримують пайок, отримують одіж і платню. Найліпші готелі устроєні для спального мешкання студентів. Найліпші кінематографи віддано університетам або гімназіям для наукових цілей. І от змість того, щоб бачити в кінематографі романи хазяїна з служницею, ви бачите травлене, циркуляцію крові, ви бачите все те наглядно, про що вам викладає професор, а ученик замість детективських авантур, бачить місцевості Швайцарії, водоспади, гори аби жите пчід, котра дає багато навіть в класовім значію слову.

Студенти, не дивлячись на недостатку, отримують більший пайок — лише щоб учинись.

III.

В Росії є також "чека" по боротьбі з безграмотністю. Безграмотність виметена з Росії зєлізно мідною. Всі безграмотні були взяті на учобу. І в один прекрасний день та аби йшла фабрика діставала приказ відпускати всіх поіменованих безграмотних робітників з

роботи години вчасніше і післати в рядом з фабрикою або у фабриці отворену школу. І та "чека", якою на Заході заступають банкіри тільки для дітей, а для страшно тільки для самих робітників на відвічальнім становищу.

Чека по боротьбі з безграмотністю веде свою роботу в такий спосіб: вивішує на виднім місці імя небажачого учини ся, посилає до него до дому, щоб в приватній розмові пізнали причину сего і усунути її. Бували случаи, що особливо неспідомому робітничови

платили так, як за позачасову працю, щоб він тільки учини ся. Таких називали баранами. І з таких впертих "баранів" виходили дуже свідомі провідники. Я знав одного такого председателя повітового виконкомів, котрий з усмішкою розказував, як він не хотів учини ся.

Все понад можливе робить ся для просвіченя мас і се вповні зрозуміло, бо просвіта є найліпшою запорукою тріумфу правди і справедливости. Темною потрібна була нашим воююгам, — нам потрібне світло.

М. Синекаменський.

КОНСКРИПЦІЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

(Вісти подані за львівським "Впередом")

СТАНІСЛАВІВ.

В Станіславів приїшли до урядника державної поліції Железничного комісара переводити конскрипцію. Железничний домагає ся, щоб його жінку і 5 дітей записали Українцями. На се заявили комісар, що всі Українці, які повинні служити в польських урядах, мають бути записані Польжками і записали цілу родину Железничного Польжками.

ЯВОРИВ.

В Яворів на передмістті Наконечне з приводу невиконання конскрипційних ліст наступили арештованія. У деяких господарів забрано худобу. Всього забрано 20 штук худоби.

ЛІВІВ.

Конскрипційний комісар з вулиці Тарновського вивозив перевернені аркуші для конскрипції. Крім Олександровича в рубриках "націоналістичні" і "державна принадлежність" словами "polska" і "Polaka" мимовільно звали жінку Ольхового, що їла їх родина, зменшала при вул. Тарновського к. 25, є українська. На відході порядком комісар Ольховий "звали на Україну, як що хоча бути Українкою".

Господар камієний при вулиці Поточного к. 32. Як Євковський записав на конскрипційному аркуші робітника Евстасія Левковича як польського горожанина. Левкович відіслав від нього аркуші і написав по своїм, що є Українцем і мешкає у Східній Галичині. У нього який ся конскрипційний комісар з домаганням, щоб записав себе польським горожанином і ставляти Левковича. Левкович, почувши себе господаєм у своїй хаті, відіслав ся комісареві також лаякно. За се вже кілька разів приходив комісар з поліцією, щоб Левковича арештувати, але не всім його звинувати.

ДРОГОБИЧ.

В Дрогобичі конскрипційний комісар при списуваню з криком накликав ся на людей, коли ті заявляють ся Українцями. "Такого народу нема", каже, і записує у відповідній рубриці "Rusini".

По селад Дрогобичини ходять комісари з жандармами.

КОПИЧИНЦІ.

В Копичинцях відбувся єврейський ревіз за нагоди конскрипції. Пилип Народний Дім поліція арештовала через кілька годин в обезді. Перевернені ліст домісти в українських товариствах, між іншими в "Сельсько-Господарстві", Шукаю за протестації і відозвами.

В одному селі арештовано кількох селян.

БОБРЕЦЬКИЙ ПОВІТ.

В Ляшках гориних і Ляшках долинних, бобрецького повіту, селяни відмовили ся від конскрипції. Дня 3. жовтня арештувала жандармерія в Ляшках гориних 4 селян, а саме Андрия Вовчука, Осипа Балацького, Химю Макогноу і Михайла Сорочу; в Ляшках долинних Андрія Наконечного, Параску Карпен і Яволюху Маланчук.

В Ляшках гориних явлено ся до конскрипції тільки 4 особи, в Ляшках долинних около 20 осіб.

КОМУНІСТИ А ПЕРЕПИС.

"Dz. L." доносить, що східногалицькі комуністи агітують, щоб при переписі в рубриці "державна принадлежність" не вписувати "польське громадянство", але "Східна Галичина". За се "Dz. L." дуже обурюєт ся.

ЛІВІВ.

Резидент камієний при вулиці Коперника к. 16, сам повинював конскрипційні лісти. Що і як вповні він для українських львівлян — вони не знають.

ЛІВІВЩИНА.

Селяни села Малевола, львівського повіту, відмовили ся від конскрипції. Староста вислав жандармів, які арештували Олександра Ражку і відіслали його до Львова, де має бути пересуду ханія старостою.

БОБРЕЦЬЩИНА.

Село Вільховець, п. Бібрка, відмовило ся брати участь в конскрипції. З цього села записав ся тільки вліт, селенник, як і коваль та трох Польжків. На другий день вигнано всіх селян до староства, розділено на три групи і сляво записувано на лістах. Тоді селяни масово заявили, що вони ніколи конскрипції не узнать. Жандармерія арештувала на місці двох селян, Дмитра Дандеря і Івана Са-

гана. Всім прочим селянам староста загрозив, що шле село замкнено до години на один місяць і наложити по 600 марок кару.

ТЕРНОПІЛЬ.

Тернопільський конскрипційний комісар переводити конскрипцію в сей спосіб: по всіх Українцях наклеював листочки "Русини" а не Українцями. Він заявляє, що українського народу, ані держави нема, а є тільки Малопольща і Русини.

ЖУРАВЕНЩИНА.

В селі Черчик, п. Журавно, жандармний комісар записує в Українцях, що "Хто записав себе Українцем, над тим завтра будуть сички горіти".

КОЛОМІЩИНА.

В селі Коричка арештовано, в звязку з переписом двох селян і відіслано їх до Журавна.

РОГАТИНЩИНА.

В рогатинському повіті явлено ся до конскрипції 12%, а в селі Польжків 10%.

В селі Пилипівці селяни відмовили ся від конскрипції. Жандармерія ходив по хатах, а жандармерія Августин наваж на селянина Івана Дмитрова і побив його приказом так, що загалний ледьох горіти. Майже шість село збігло ся на ратунок, а тоді жандарм арештував брата побитого і загрозив, що прише військо, яке буде встх карати по 25 букай. Крім того пересуду ханія жандарми Володимира Маркова і загрозили арештованям.

ДОЛІНЩИНА.

В селі Мизуй старому, повіт Долина, місцевий конскрипційний комісар записав селян, що не явили ся до списку, записав в рубриці "Польжків". Коли узяв ся комісареві півматі одного селянина Івана Соу, то записав його Польжком. На зважу сего селянина, що він є Українцем, комісар відповів: "No to od dzisiaj bedziesz Polakiem".

З КОЛІМЩИНИ.

В томашинському повіті конскрипційний комісар отверто заявив, що треба записувати Українців Польжками і тільки польськомовних записати Русинами, в ніякому випадку Українцями.

У ЛЬВОВІ.

Сіверобіглицько "Впереду", товаришу Лну Худякіну, замкнено до поліційних арештів на 4 дні за те, що відмовив ся вповніти конскрипційну лісту. Опися Польжків вивозили сю лісту сами. Що в ній писали, не знає ні арештована, ні її рідня.

За те саме замкнено на 4 дні до поліційних арештів урядника "Дністра" Зенона Сушка.

На городському передмістті переводити конскрипцію комісар Волошинський. Рубрики "націоналістичні" і "державна принадлежність" вповні всім без розбору "polska". У випадках випадках погоджуєт ся написати лише "narodowosc ruska", заявляючи, що "my i ministerstwo mamy taki nakaz". Хтось за протестує проти такої конскрипції, тому дає свою відвітку з написом: "shchaez politechniki i komisarsz spisovery 89 okreg", з якою треба йти до конскрипційного комісарів.

"Shchila" з дня 6. жовтня пише: До нашої редакції зголосив ся кандидат адвокатурі І. П. з скаргою, що конскрипційний комісар заявив йому таке: "У Львові ніхто не сміє записати ся інакше тільки Польжком, бо всі мешканці Львова належать до польської народності". Не помогли протести.

ПЕРЕМИЩІНЩИНА.

В перемиському повіті українські громади адержали ся від конскрипції. До Корочин, Сльця, Дусівців, Бікова спроводжено військо.

САМБІРЩИНА.

До всіх сіл цього повіту спроводжено військо, бо селяни відмовили ся від конскрипції.

ЖОВКІВЩИНА.

До села Пристані приїхало 12 урядників, бо селяни не хочуть йти до конскрипції.

В селі Мокротині всі громадяни адержали ся від конскрипції. До села приїшли чотирох конскрипційних комісарів, одначе селяни вже хотіли з ними говорити. Жандармерія з наїжними багнетами крдала ся на людей, а до старої вже жінки Євкі Білач кинув ся халмастер з кулаками. Селяни криють ся, де можуть. Жандармерія грозить, що до села приїде військо.

ПЕРЕМИЩІНЩИНА.

В селі Печені ніхто не хотів підписати конскрипційних аркушів. Тоді спроводжено сильні відділи жандармерії і комісара староства. Жандарми почали бити жінок, щоб тим спосібом примусити їх до підпису. Вліди до дому о. Олександра Габаса і жандарми арештували його і розложили ревізю. Перевертали всі ріжні книжки, голубно церковні, порозкидували по землі, а один жандарм спримував багнет до милої 8-літньої дівчини, щоб вона сказала, де її брат академік, якого в той час не було дома. О. Габаса вночі відіслали під багнетами до турми.

БОБРЕЦЬЩИНА.

В селі Пшаркові ні один селянин не дав підпису. За те арештовано більшу скількість осіб і з 10 волах відіслано до турми.

ЯВОРИВЩИНА.

В селі Наконечному мала в суботу переводити конскрипції. Селяни виставили стійки, а коли приїшли два комісари, шість село вийшло в поле. Лішка ся тільки одна латинська. По закінченню інформацій у неї, комісар вернувся до Яворова, звідки за півтора години приїхало 40 кавалеристів. Заїхали вони до училища України Мавка. Командант відізвав капітан май йому сказати, що заберуть 3 штуки худоби і 2 пари коней, а коли селяни мiano того не будуть записувати ся, то заберуть ім ще більше худоби. Зараз поїли зігнали а масовіна худобу в село і зарекували селянам: С. Бикови 2 корови, М. Духиничи корову і 3 хліби, Д. Крутьки корову, С. Шинганки 2 корови, В. Козакори корову, М. Мелюки 2 коні.

ЗОЛОЧІВЩИНА.

За опір проти конскрипції арештовано в селі Красному: І. Ляду, студ. ветеринарії, І. Тиктора, студ. прав. А. Букуду, гімназ. обтуріянта. Відіслано їх до турми в Золочеві.

РОГАТИНЩИНА.

В селі Вербиляці арештовані: о. С. Гораленський, його син Степан і вліт Гриничини.

РАВНИЦА.

В селі Пшуків арештовані: о. В. Соляний, вліт. Спердас і селянин Бандура та Солонка.

ЗБОРІВЩИНА.

В селі Туроголозах арештовано селянню Мартко.

РАВНИЦА.

В селі Серверях арештовані о. Морозів з сином. В дорозі до Відня в поїзді арештовано Станкевича і його сестру.

РАВНИЦА.

В Моноштинських арештував жандарм селянина Івоня за те, що не хотів йти до конскрипції, склав йому нові і посади на віз. На се побігали ся з криком жінок, жандарм і представив сей факт як бунт. Небавом по втечі жандарма явлено ся в селі 20 кавалеристів. Жандарм побив селян В. Пшуків, П. Трута і Кузьмю.

Староста в Равні Руській ударив вліт П. Харка на селі вліт в лице за те, що його село не пішло до конскрипції.

В селі Димайлівцях жандарм Августин з постеруку Луквичи грозив двома жінкам багнетом за те, що не хотіли йти до конскрипції і тільки в той спосіб примовили їх до запису у комісара. Жандарм побив по ліці селянина Дмитрова і за руку потягнув його силою аж хати записувати ся. Дмитрій вийшов ся з його рук і став втікати позу хату на городі, жандарм з найжнішим багнетом за ним. На крик селянина, що вил вбав до ям, побігали ся люди, пробіг і брат його Володимир та жандарм алетимав, за що сей арештував його і відіслав на постеруку. Командант постеруку, при списуваню протоколу, старав ся всіми силами напровадити жандарма на такі відповіди, які вказували би на бунт в селі, щоб оправадити його поступок. Володимир Дмитрова, зара на другий день по пересуду ханія в суді в Бурштині, вимушено на суд, а Іван Дмитрій узяв ся до судового лікаря в Бурштині і зробив скаргу на жандарма за побите.

ГОРОДЕНЩИНА.

В селі Малецькій арештовано селян І. Коловину, С. Тельку і Дездею та відіслано їх до Города.

В Унішній арештовано селян Бельбух, Пшца і одного невідомого досі по називу.

КОНСКРИПЦІЯ ПРИ ПОМОЧІ СКОРОСТРІЛ.

В равському, сокольському і тернопільському повітах комісари переводять конскрипцію при допомозі військо, яке розпоряджає скорострільми.

У ЛЬВОВІ.

Всі Українці, які відмовили ся вповніти конскрипційні лісти, визнають до статистичного бюра при вул.

Рутівського, щоб там примушувати до підпису. В бюрі урядувє поліційний комісар і кількох поліційників. Всіх, що відмовляють ся підписати, відіславляють зараз до фронтійних арештів.

На городському передмістті арештовано за опір проти конскрипції коло 50 осіб і відіслано їх до поліційних арештів.

ЛІВІВЩИНА.

Село Поршна крайно обурене на учительку Польку, що сама перекладає конскрипцію, не висножуючи нікому, як і для яких цілей вона людям списує.

ПЕРЕМИЩІНЩИНА.

"Dziennik Ludowy" з 8. жовтня доносить: "На великі клопоти нарадили себе конскрипційні комісари Українське населення яби на команду замикать ся в хатах, відказуєт ся від інформацій і втікає. Щоб утруднити порозумінє з Перемислем, перетристано телеграфічні дроти в Доромні і Новому місті. Українське населення ставить опір, мотивуючи се тим, що не знаєт ся чи Східна Галичина належить до Польщі і що перепише се еманация жобу окупації".

СТАНІСЛАВІВ.

"Вже п'ять днів триває в місті конскрипція. Тому що значна частина населення ухвалить ся від конскрипції, комісари мусьт відіями диями викучувати, щоб кого застати в дома. Звичайно вони забірюють ся з нічим з хати і шовно при допомозі поліції переодять урядоване. Коли ж хто заявить комісареві, що є Українцем, домагаєт ся від нього документу на potwierdzenie. "Ze pan jest z zachnieprzaskiej Ukrainy". Комісари примушувать ся, що ім не вільно, привізати української націоналістичної, бо на се мають окрему інструкцію.

ГОРОДЕНЩИНА.

В селі Змишків і Малецьких арештувала поліція богатого селянина Арешти в Гороку переповнені.

ДРОГОБИЧ.

В Дрогобичі, переводити конскрипцію між ріжними комісарами Бонка, Кошицького, Митичи бажали записати себе Українцем, то сей комісар сказав: "Покажіть мені документи з радничької України. Там є Українці, тут нема. Хто хоче України, то ми його вилітаємо за Збручу". Рубрику "націоналістичні" вивозив сей комісар сам, пишучи: "polska". А коли О. Сит Митичи не хотів підписати лісти, то комісар загрозив арештом і вкниці примусив замість господаря підписати стару матір. Се саме потірило ся у Миколи Варивою, Марії Косакової і т. д. В домі Петра Косака конскрипційний комісар Тухальський вивозив аркуш сам і підписав селянина, зробивши перед тим власною рукою замість господаря хрестик.

ДРОГОБИЧЩИНА.

В селі Равенчій комісар примусив селянню Вальхову до підпису аркуша в сей спосіб, що приложив ревізю до тієї груди і закричав: "Podpisz k...mae, bo zasztrzelę". Після того жандарми відіслали селян багнетами до підпису. За опір арештовано в тому селі 15 селян і 2 жінки і то переважно старіки, що лежали в ліжках неужі, бі всі молоді скрили ся в лісах. Івано Михиди, 80 літнього старика, засуджено на 5 діб арешту. Арештовано також студентів в програмі сего "просвітньо-едакаційного" лістау дати фермерам спільно поверчити. Розумієт ся, за се "едакаційні" вечери мусив фермере солоню запалити. Бо если ти на галі еще як небуд аквиртути ся, то будь певний, що при вечери вони тебе засудять, бо се люди "едакаційні".

Він собі як хочете, товариші фермери, але я їм за тебе красно дякую. Не уважаю на себє за честь вечери в твоїх, що братують ся з найважливішим ворогом, "чужинцями".

Гомстатовень.

ГОЛОС БІДНОГО ФАРМЕРА.

Ланук, Алта.

Дорога Редакціє! Не відмовте помістити у нашій часописі сих кіляка слів фермера чорнобога, що наче на засланню-покутує за чужі гріхи вже 15 літ на "гомстелі". Як ніколи перед сим не писав до часописі, бо працюючи відночі до ночі, то забудує навіть, на яким селі я живу. Але тепер хочеть ся хон в кількох словах поговорити на сторінках сего часописі про жите фермерів і про тих "рідних" паразитів, що спують ся доволка фермера, скоро лише той змодотить шеніцію.

"Деж і байці сказано, що мужик старав ся втіти від біди, але забув сокиру, а коли вернув єв за сокирою, то біда сіла йому на плечі і він бідачико до самої смерти не міє аж її позбутти ся.

Ся байка дуже скідать ся на правду. Коли ми, фермери, буди єв не в Галичині, то не могли обдітти ся від ріжних "народних дівачок". Не рещі помандрували ми до "обітованого землі". Втікали ми з Галичини без обачі і по сокиру не вертали, щоб біда не ввечела ся. Та не впаши ми осадити ся на сій землі, викорчувати кіляка акрів та засіяти їх пшеницею, коли дивимось

РОБІТНИКИ НА ПОМІЧ "УКР. РОБ. ВІСТЯМ"

- Д. Юрчиш, Вінніпег \$5.00
С. Квасниш, Вінніпег 5.00
Василина Яремко, Келгари 5.00
С. Гаврилюк, Еймос 5.00
І. Зрадовський, Торонто 4.00
К. Пазенік, Фортитас 2.50
Д. Мойско, Гефрда 2.20
Н. Горбай, Портсайд Прері 2.00
Гр. Гаган, Дромгелер 2.00
Гео. Галішій, Савфг Крік 1.00
К. Гушта, Торонто 1.00
А. Машівен, Ст. Боніфеіс 1.00
П. Амурск, Іттери. Фолс 1.00
Н. Амураук, Беверлі 1.00

ХАЙ ЖИЕ НАША РОБІТНИЧА ЧАСОПИС "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"!

Помимо великої кількості, яка тепер існує в Канаді, робітники міста Торонто створюють собі закли: "Хай живе наша робітничая часопись "Українські Робітничі Вісті"!

Разом з класичем робітників Торонто спішають з фінансовою поміччю своєї часописі і посилають \$110.00 на пресовий фонд.

- Українське робітничее товариство "Заука" ч. 2 зібрало свої збори, і не звачаючи на те, що через погану погоду не явилось багато членів, то прибувши товариші зложили на пресовий фонд \$91.25, до тієї суми додалися ще \$18.75, зборів на це представляє товариства 15. жовтня.

- Жертвували садиуючі товариші: Коллекта на представлення \$18.75
І. Яськевич 6.00
А. Чачун 6.00
І. Горбатюк 6.00
М. Мороз 6.00
С. Миронюк 6.00
А. Кингіндський 5.25
М. Рудий 5.00
В. Лучак 4.00
Т. Корпак 3.00
С. Залпаіський 3.00
С. Портей 3.00
К. Отвіновський 3.00
С. Шваченко 3.00
Р. Зрадовський 3.00
Т. Фотчук 2.00
М. Делевічук 2.00
П. Романко 2.00
І. Павлович 2.00
І. Грик 2.00
Н. Пашайко 2.00
А. Паівун 2.00
С. Стельмачук 2.00
І. Комар 1.00
І. Струнь 1.00
Маруся Біла 1.00
Таша Біла 1.00
І. Трухан 1.00
І. Комар 1.00
Т. Гой 1.00
М. Касіан 1.00
В. Кучер 1.00
Павліна Комар 1.00
Анна Романішин 1.00

Разом \$110.00

Крім сего згадане товариство ухвалило, щоби весь місяць був зупинений на збирання фондів для "Укр. Роб. Вістей", як також класиче всі відділи і товариства і поодинокі товариші, піти за нашим прибіром, а тоді бові певні, що наша робітничая часопись не тільки не буде відчувати фінансових труднощостей, але буде забезпечена богато наперед.

Товариші, кожний свідомий робітник повинен помічи нашій газеті. Кожний той, кому дорога наша часопись, де би він не відпочивав, се повинен напереді зрозуміти, що для того, щоби наша робітничая часопись існувала, щоби вона і на далі могла існувати, щоби вона не прозірала робітникам, щоби провінцала ту тернисту дорогу, котра веде робітничу класу до кращої будучини, — повинен помагати її матеріально. Ми повинні увільнити наших товаришів редакторів від думання, де-то дістати фінанси. Вони і без того мають над чим думати, коли доводилося їм скандувати на всі голоси чорна соціялізм, ні ті товариші, що при газеті, ні ми самі. Нашим товаришам при-гаєтє клопотати се одним — се матеріалом, а фінансову справу візьмемо на себе.

Товариші! Ми радіємо, коли бачимо, як наша робітничая часопись мототить в тім все зрадничу чорну соцію, оборонючи нас. Ми бачимо, як викручують се чорносотенні редактори, приниснути до стіни зельозного злобіного часописі. Ми бачимо, як вони крутять на всі боки, оминючи головні закли, бо не мають чим на них відповісти. А чим може се робити наша часопись, коли товариші, що працюють при ній, будуть сунути свою голову над воду, де-то вляти гроши, що би заплатили за папір? Вони не платять ні до консерватів ні до абераляів, як се роблять редактори прождащих газет. Увалять собі на мірку, як би те радувалося та чорна соція, еси-б наша часопись підпадала. Але вона до сего не дожде. Ми хоч білі, але нас багато і ми свою часопись запоможемо.

Ми еше не забули, товариші, того часу, коли "У. Р. В." почали виходити. Якій тоді був тяжкий для нас час. Як ми були тоді робітні. Не одні з нас був би бляука і досі по закутихся Канаді, як бляукають тепер ті, що читають чорносотенні газети, або не читують ніяких. Але коли повнала се наша робітничая часопись, заговорили до нас своїм живим огненним словом, то ми оживили. "Українські Робітничі Вісті" зібтали нас знова до купи, оживили наші надії, поклядали нас до життя. Завдяки їм ми маємо змогу порозуміти се з наших товаришимами по всіх закутихся Канаді, а навіть Європі. Завдяки їм ми звачили з робітничим рухом в цілій світі. Бо вони доносять нам про

добро, робітничу цілі. Просинь товаришу, майстер! Ти умієш дувати відземну скалу, навчись же дувати скалу темноти і суцчасного капіталістичного ладу. Стварь в ряді свідомих робітників, уоружуй себе знанням і свідомістю, а коли доведла своєї робітничої душі, а тоді ти не будеш кицати на марне своє гроша, не будеш піддержувати со темноту, серед якої живеш. Товаришу, майстер! Сповни свій обовязок супроти своєї часописі! Майстер.

Кардіф, Алта.

Дорогі Товариші! У відповідь на відзову до читачів і прихильників одніюкою в Канаді української робітничої часописі, щемо вам почтовий переказ на суму \$55.00.

Ся тимчасова поміч нехай буде ширю приняті від кардіфських робітників, котрі зложили її на своїй маленькій збірці при участі тов. Васюка з Еммонтона. Щоб не забирати багато місяця на висловлене заволення і користі зі згаданого збирання, на котрім говорив т. Васюк, скажу лише в короткі, що в мнозих з присутних можна було бачити слюзи в очах підчас промови т. Васюка про оложение робітничої класи в суцчаснім капіталістичнім суцспівстві.

Се свідчить про велике бажанне робітників до визволення з капіталістичного ярма, як також про свідомість свого положення.

На закінчене бесідник вказав, що одніюкою оборончим і провідником робітників на їх шляху боротьби за своє визволене — є дієсно робітничая преса. "Українські Робітничі Вісті" є якраз тою газетою, що боронить інтереси робітників і вказує їм шлях в боротьбі за кращу долю. А що "Укр. Роб. Вістям" тепер потрібна поміч, то бесідник звивав присутних до поміч своєї часописі. Зібрані на мітінгу робітники зложили ся тимчасово поміч \$55.00 і обіщали на далі еше звачити ся сего справою.

На місці було тут пригалати, що відчувать се брак людей, котрі читали бивідбували би ріжні як робітничі, так фармерські місцевости, які би заохотили людей до праці. Є мнозю таких місцевостей, де можна скляти масові війа, але брак бесідників. Треба заохотити робітничу і фармерскую пресу, треба її вказати на сю літературу, треба збудити в них пролетарську солідарність.

Наш погляд і бажанне, щоби Екз. Ком. Укр. Роб. Вістей і Зах. Окр. Ком. постарали ся вислати організаторів і лекторів в ріжні місцевости і то не раз на кілька місяців, а як найчастіше. Товариші! Постарайтесь розвинути організаційну діяльність. Телеграфію осяиній і зимоной час до сего є найвідповіднішою.

На пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей" зложили в Кардіф садиуючі товариші:

- М. Мокрий \$2.50
Гр. Дзирик 2.50
Гр. Пантелюк 2.00
Н. Орнджук 2.00
Д. Вотаманюк 2.00
С. Лумовко 2.00
Н. Божек 1.50
Я. Слободан 1.25
А. Юрченко 1.05
С. Дзирик 1.00
М. Халаманара 1.00
Д. Вотаманюк 1.00
А. Чабан 1.00
В. Тарновський 1.00
А. Піншак 1.00
Ю. Вотаманюк 1.00
Ф. Паранчик 1.00
М. Орнджук 1.00
В. Белегай 1.00
С. Козюк 1.00
С. Шкурган 1.00
П. Фіа 1.00
С. Гринч 1.00
Гр. Іршак 1.00
Гр. Івасюк 1.00
С. Чабан 1.00
Гр. Валюк 1.00
В. Н. Никифорок 1.00
К. Никифорок 1.00
Передлати 18.00

Разом \$55.00

Всім жертводавцям ширю подяка. З товаришским привітом. Н. Орнджук.

Торонто, Онт.

Дорогі Товариші! У відповідь на ваш поклик, щоби місяць листопад був місяцем "Укр. Роб. Вістей", Відділ Укр. Роб. Дому в Торонді відбув свої адміністраційні збори, на котрих товариші звачили надати і ваш поклик. Товариші наді сучасним довом не говорили, а рішили, що така поміч потрібна і ми повинні її дати. Тому Відділ У. Р. Д. в Торонді ухвалив устроїти в місяці листопада ряд можливих підприємств і дати з них чистий дохід на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей".

На зборах товариші прирекли, що в місяці листопаді мають посягати свій візничий час для збирання передлати і пресового фонду для своєї часописі. На початок кампанії на зборах зложили на пресовий фонд садиуючі товариші:

- О. Стецишин \$1.50
Гр. Терещин 1.00
Гр. Галювський 1.00
В. Коростів 1.00
В. Амонічський 1.00
Д. Яршевський 1.00
В. Беркита 1.00
В. Купосини 1.00
В. Гелч 1.00

Разом \$10.00

З товаришским привітом. О. Стецишин, секретар.

Торонто, Онт.

Дорогі Товариші! Минулої весни я перебував в Гемітоні, де мені секретар Відділу У. Р. Д. ім. Т. Шевченка вручив лісту до збирання жертв на Укр. Роб. Дім і на прес. фонд "Укр. Роб. Вістей".

Се лісту я забув, про що звачив т. секретареві згаданой організації. Однак, приїждивши до Торонді і переглядаючи свою бібліотеку, я знайшов ту лісту ч. 4. в своїй книжці. Отож, щоби справити свою недбайливість, я звачив се до збирання на сій лісту фонду на У. Р. Д. і на "У. Р. В." Всього зібрав \$18.50, з котрих \$9.00 пресового фонду, \$1.00 передлати і \$8.50 на Укр. Роб. Дім в Вінніпегу.

- На пресовий фонд зложили садиуючі товариші: Ів. Левченко \$1.50
Д. Яршевський 1.50
С. Котик 1.00
А. Марчин 1.00
Ф. Лучак 1.00
О. Стецишин 1.00
Ф. Павлюк 1.00
І. Левинський 1.00

Разом \$9.00

Всім жертводавцям ширю подяка. І. Левченко.

Кемпур, Алта.

Товаришу Редактор! У відповідь на ваш заклик о поміч "Укр. Роб. Вістям" послало вам \$26.25, котрі зложили товариші майстер в Кемпур. З тих грошей \$20.25 пресового фонду і \$6.00 передлати.

Товариші, хоч маленька наша поміч, але ширя. Ми не повинні сдяти загинувши руки, але повинні відклинити ся по всіх найдалішх закутих Канаді. Товариші! "Українські Робітничі Вісті" — се наш сторож, се наша шабюлка, котрою ми маємо боронити ся перед можними сего світа.

Т-ж кличу вас, товариші робітників, до дальшої поміч своєї часописі! На Кемпур жертвували на пресовий фонд садиуючі товариші:

- Т. Коваль \$5.00
Г. Кіземя 5.00
Д. Захарюк 2.00
В. Дршак 2.00
В. Рубік 2.00
Х. Шляк 1.00
Н. Д. Телчук 1.00
Ch. Grassie (Патієш) 1.00
І. Шандрук 1.00
Т. Бучік 1.00
В. Катіт 1.00
М. Івасюк 1.00
А. Гумнюк 25
А. Мішко 25

Разом \$20.25

Всім жертводавцям ширю подяка. Гр. Кузіма.

Форт Франсес, Онт.

Дорогі Товариші! Члени Тов. "Самообразования" в Форт Франсес на своїм спеціальнім зібранні дня 25. вересня обговорювали справу поміч "Укр. Роб. Вістей". По короткій дискусії, члени ухвалили, щоби вибрати комітет, котрий би би зайняти ся збіркою передлати і жертв на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей". При сій так ухвалено відіграти представлення на ту саму цілі. Представлення відіграв се 29. жовтня, з котрого чистого доходу остало ся \$23.40. А комітет зібрав до сего часу \$36.50; попередньо вислано \$20.00, а тепер вислаємо \$39.90. Отже разом є \$59.90 імена жертводавців садиуючі:

- С. Мельський \$5.00
А. Калюшак 3.00
Гр. Русак 2.50
Совія Русак 2.50
Н. Савчук 2.00
Т. Мігран 2.00
Г. Бобесюк 2.00
В. Зубатюк 2.00
П. Козловський 2.00
М. Сарафенюк 2.00
А. Корейчук 2.00
Ю. Стефанюк 2.00
Г. Луцкальський 1.00
С. Поштар 1.00
І. Гандюк 1.00
В. Шевчук 1.00
І. Гусь 1.00
Анна Савчук 1.00
І. Г. Ковалюк 1.00
Т. Червильський 1.00

Всім жертводавцям і амамторам, котрі брали участь в представленні, скаляемо ширю подяку.

Товариші робітників в Форт Франсес! І на даліше помагаймо своїй одніюкою робітничої часописі в Канаді "Укр. Роб. Вістям". Відомо, товариші, як нам тяжко було коли три роки тому назад ми жили ся були без часописі. Пригадаймо собі товаришів той час, коли появило ся перше число "Укр. Роб. Вістей". Яку радість нам принесла се вістка до нашій хати. "Укр. Роб. Вісті" боронили і боронять інтереси робітників, а все виступали і виступають проти всіх яких зрадничих українського робітництва в Канаді і в Європі.

Отож товариші робітники і фармери, солідарно поспішим з поміччю своєї робітничої часописі. Покажм своєю често пролетарською солідарністю, що ми можемо підприємати в так тяжкий час свою часопись.

Комітет даліше збирає передлати і пресовий фонд на "Укр. Роб. Вісті". Не хай не буде ні одного робітника в сій місцевости, котрий би не був передлатником "Укр. Роб. Вістей". Хоч тяжко нам приходить се переживати теперішнє велике безробітє, але еше тяжше нам би було жити без своєї робітничої часописі, котрою є в Канаді "Укр. Роб. Вісті". Т-во "Самообразования" звачає всі відділи і товариства, і поодинокі членів та прихильників Укр. Роб.

Бреддон, Ман.

На руки т. Н. Гуцалюка зложили в Бреддоні на прес. фонд "У.Р.В." садиуючі товариші: Іван Кухарський \$1.50
Семен Войцук 1.00

Келгари, Алта.

Тов. Редактор! У відповідь на ваш поклик до робітників і робітниць о поміч "У.Р.В.", я від себе заслало вам почтовий переказ в сумі \$9.00, з котрих \$4.00 прому покінтувати як відношене передлати, а \$5.00 пресового фонду. Хоч приртер час, однак я хочу сказати, що окрім майже винігельських робітників, не прикладє се богато старань з боку робітниць в справі поміч своєї часописі. Я не хочу вірити, щоби ми, робітничі, не могли спромочи ся хоч на маленьку лепту для своєї дорогої роб. часописі, котра боронить не лише справу робітників-мущин, але і робітниць. Я тут відзнаюсь спеціально до робітниць, зокрема до робітниць зах. Канади, щоби не тратили часу і гірко зарпачовані центи на не потрібні річи, от прим. як на модні убрання, "шови" і т. д., а кличу до вас, робітничі, заучитись разом з робітниками в боротьбі проти визиску, бо лише спільними силами ми зможемо увільнитись з тяжких кайдан капіталістичного ладу. Я не хочу тут нахвалитись на жещини, однак правду скажати, то ми до сего часу мало думали про своє положення. Ми спускались на мущин, а себе уважали за щось низше, "де нам "бабам" до чогось, ми би ацали варити їсти і то все". Так і я думала до недавня. Та коли я почала трохи більше читати ніж холити "маніажи", то переконалась, що я дуже ошибалась і сю ошибку бачу тепер в інших жещин-робітниць. Отож я еше раз кличу до вас, товаришкі робітничі, приложім всі старання в збірці пресового фонду і передлати на нашу одніюкою робітничу часопись, котрою є "У. Р. В." а котра боронить інтереси як робітників так і жещин-робітниць.

Разом \$9.00

Всім жертводавцям ширю подяка. І. Левченко.

Кемпур, Алта.

Товаришу Редактор! У відповідь на ваш заклик о поміч "Укр. Роб. Вістям" послало вам \$26.25, котрі зложили товариші майстер в Кемпур. З тих грошей \$20.25 пресового фонду і \$6.00 передлати.

Товариші, хоч маленька наша поміч, але ширя. Ми не повинні сдяти загинувши руки, але повинні відклинити ся по всіх найдалішх закутих Канаді. Товариші! "Українські Робітничі Вісті" — се наш сторож, се наша шабюлка, котрою ми маємо боронити ся перед можними сего світа.

Т-ж кличу вас, товариші робітників, до дальшої поміч своєї часописі! На Кемпур жертвували на пресовий фонд садиуючі товариші:

- Т. Коваль \$5.00
Г. Кіземя 5.00
Д. Захарюк 2.00
В. Дршак 2.00
В. Рубік 2.00
Х. Шляк 1.00
Н. Д. Телчук 1.00
Ch. Grassie (Патієш) 1.00
І. Шандрук 1.00
Т. Бучік 1.00
В. Катіт 1.00
М. Івасюк 1.00
А. Гумнюк 25
А. Мішко 25

Разом \$20.25

Всім жертводавцям ширю подяка. Гр. Кузіма.

Форт Франсес, Онт.

Дорогі Товариші! Члени Тов. "Самообразования" в Форт Франсес на своїм спеціальнім зібранні дня 25. вересня обговорювали справу поміч "Укр. Роб. Вістей". По короткій дискусії, члени ухвалили, щоби вибрати комітет, котрий би би зайняти ся збіркою передлати і жертв на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей". При сій так ухвалено відіграти представлення на ту саму цілі. Представлення відіграв се 29. жовтня, з котрого чистого доходу остало ся \$23.40. А комітет зібрав до сего часу \$36.50; попередньо вислано \$20.00, а тепер вислаємо \$39.90. Отже разом є \$59.90 імена жертводавців садиуючі:

- С. Мельський \$5.00
А. Калюшак 3.00
Гр. Русак 2.50
Совія Русак 2.50
Н. Савчук 2.00
Т. Мігран 2.00
Г. Бобесюк 2.00
В. Зубатюк 2.00
П. Козловський 2.00
М. Сарафенюк 2.00
А. Корейчук 2.00
Ю. Стефанюк 2.00
Г. Луцкальський 1.00
С. Поштар 1.00
І. Гандюк 1.00
В. Шевчук 1.00
І. Гусь 1.00
Анна Савчук 1.00
І. Г. Ковалюк 1.00
Т. Червильський 1.00

Всім жертводавцям і амамторам, котрі брали участь в представленні, скаляемо ширю подяку.

Товариші робітників в Форт Франсес! І на даліше помагаймо своїй одніюкою робітничої часописі в Канаді "Укр. Роб. Вістям". Відомо, товариші, як нам тяжко було коли три роки тому назад ми жили ся були без часописі. Пригадаймо собі товаришів той час, коли появило ся перше число "Укр. Роб. Вістей". Яку радість нам принесла се вістка до нашій хати. "Укр. Роб. Вісті" боронили і боронять інтереси робітників, а все виступали і виступають проти всіх яких зрадничих українського робітництва в Канаді і в Європі.

Отож товариші робітники і фармери, солідарно поспішим з поміччю своєї робітничої часописі. Покажм своєю често пролетарською солідарністю, що ми можемо підприємати в так тяжкий час свою часопись.

Комітет даліше збирає передлати і пресовий фонд на "Укр. Роб. Вісті". Не хай не буде ні одного робітника в сій місцевости, котрий би не був передлатником "Укр. Роб. Вістей". Хоч тяжко нам приходить се переживати теперішнє велике безробітє, але еше тяжше нам би було жити без своєї робітничої часописі, котрою є в Канаді "Укр. Роб. Вісті". Т-во "Самообразования" звачає всі відділи і товариства, і поодинокі членів та прихильників Укр. Роб.

Бреддон, Ман.

На руки т. Н. Гуцалюка зложили в Бреддоні на прес. фонд "У.Р.В." садиуючі товариші: Іван Кухарський \$1.50
Семен Войцук 1.00

Келгари, Алта.

Тов. Редактор! У відповідь на ваш поклик до робітників і робітниць о поміч "У.Р.В.", я від себе заслало вам почтовий переказ в сумі \$9.00, з котрих \$4.00 прому покінтувати як відношене передлати, а \$5.00 пресового фонду. Хоч приртер час, однак я хочу сказати, що окрім майже винігельських робітників, не прикладє се богато старань з боку робітниць в справі поміч своєї часописі. Я не хочу вірити, щоби ми, робітничі, не могли спромочи ся хоч на маленьку лепту для своєї дорогої роб. часописі, котра боронить не лише справу робітників-мущин, але і робітниць. Я тут відзнаюсь спеціально до робітниць, зокрема до робітниць зах. Канади, щоби не тратили часу і гірко зарпачовані центи на не потрібні річи, от прим. як на модні убрання, "шови" і т. д., а кличу до вас, робітничі, заучитись разом з робітниками в боротьбі проти визиску, бо лише спільними силами ми зможемо увільнитись з тяжких кайдан капіталістичного ладу. Я не хочу тут нахвалитись на жещини, однак правду скажати, то ми до сего часу мало думали про своє положення. Ми спускались на мущин, а себе уважали за щось низше, "де нам "бабам" до чогось, ми би ацали варити їсти і то все". Так і я думала до недавня. Та коли я почала трохи більше читати ніж холити "маніажи", то переконалась, що я дуже ошибалась і сю ошибку бачу тепер в інших жещин-робітниць. Отож я еше раз кличу до вас, товаришкі робітничі, приложім всі старання в збірці пресового фонду і передлати на нашу одніюкою робітничу часопись, котрою є "У. Р. В." а котра боронить інтереси як робітників так і жещин-робітниць.

Разом \$9.00

Всім жертводавцям ширю подяка. І. Левченко.

Кемпур, Алта.

Товаришу Редактор! У відповідь на ваш заклик о поміч "Укр. Роб. Вістям" послало вам \$26.25, котрі зложили товариші майстер в Кемпур. З тих грошей \$20.25 пресового фонду і \$6.00 передлати.

Товариші, хоч маленька наша поміч, але ширя. Ми не повинні сдяти загинувши руки, але повинні відклинити ся по всіх найдалішх закутих Канаді. Товариші! "Українські Робітничі Вісті" — се наш сторож, се наша шабюлка, котрою ми маємо боронити ся перед можними сего світа.

Т-ж кличу вас, товариші робітників, до дальшої поміч своєї часописі! На Кемпур жертвували на пресовий фонд садиуючі товариші:

- Т. Коваль \$5.00
Г. Кіземя 5.00
Д. Захарюк 2.00
В. Дршак 2.00
В. Рубік 2.00
Х. Шляк 1.00
Н. Д. Телчук 1.00
Ch. Grassie (Патієш) 1.00
І. Шандрук 1.00
Т. Бучік 1.00
В. Катіт 1.00
М. Івасюк 1.00
А. Гумнюк 25
А. Мішко 25

Разом \$20.25

Всім жертводавцям ширю подяка. Гр. Кузіма.

Форт Франсес, Онт.

Дорогі Товариші! Члени Тов. "Самообразования" в Форт Франсес на своїм спеціальнім зібранні дня 25. вересня обговорювали справу поміч "Укр. Роб. Вістей". По короткій дискусії, члени ухвалили, щоби вибрати комітет, котрий би би зайняти ся збіркою передлати і жертв на пресовий фонд "Укр. Роб. Вістей". При сій так ухвалено відіграти представлення на ту саму цілі. Представлення відіграв се 29. жовтня, з котрого чистого доходу остало ся \$23.40. А комітет зібрав до сего часу \$36.50; попередньо вислано \$20.00, а тепер вислаємо \$39.90. Отже разом є \$59.90 імена жертводавців садиуючі:

- С. Мельський \$5.00
А. Калюшак 3.00
Гр. Русак 2.50
Совія Русак 2.50
Н. Савчук 2.00
Т. Мігран 2.00
Г. Бобесюк 2.00
В. Зубатюк 2.00
П. Козловський 2.00
М. Сарафенюк 2.00
А. Корейчук 2.00
Ю. Стефанюк 2.00
Г. Луцкальський 1.00
С. Поштар 1.00
І. Гандюк 1.00
В. Шевчук 1.00
І. Гусь 1.00
Анна Савчук 1.00
І. Г. Ковалюк 1.00
Т. Червильський 1.00

Всім жертводавцям і амамторам, котрі брали участь в представленні, скаляемо ширю подяку.

Товариші робітників в Форт Франсес! І на даліше помагаймо своїй одніюкою робітничої часописі в Канаді "Укр. Роб. Вістям". Відомо, товариші, як нам тяжко було коли три роки тому назад ми жили ся були без часописі. Пригадаймо собі товаришів той час, коли появило ся перше число "Укр. Роб. Вістей". Яку радість нам принесла се вістка до нашій хати. "Укр. Роб. Вісті" боронили і боронять інтереси робітників, а все виступали і виступають проти всіх яких зрадничих українського робітництва в Канаді і в Європі.

Отож товариші робітники і фармери, солідарно поспішим з поміччю своєї робітничої часописі. Покажм своєю често пролетарською солідарністю, що ми можемо підприємати в так тяжкий час свою часопись.